

I. Disposicions generals

CAP DE L'ESTAT

16132 *LLEI 22/1998, de 6 de juliol, reguladora de l'objecció de consciència i de la prestació social substitutòria.* («BOE» 161, de 7-7-1998.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'article 30 de la Constitució espanyola estableix l'obligació de regular, amb les garanties degudes, l'objecció de consciència. L'exercici del dret d'objecció de consciència introdueix una exempció del compliment del servei militar obligatori basada en una convicció d'ordre religiós, ètic, moral, humanitari, filosòfic o d'altres de la mateixa naturalesa. És, doncs, la incompatibilitat entre les activitats militars i les conviccions del ciutadà, i no la naturalesa d'aquestes conviccions, el que justifica l'exempció del servei militar, la qual, per evitar discriminacions entre els ciutadans per raó de les seves creences i ideologies, implica l'obligació de complir una prestació social substitutòria.

L'aplicació de la Llei 48/1984, de 26 de desembre, reguladora de l'objecció de consciència i de la prestació social substitutòria, ha evidenciat algunes insuficiències i limitacions, que, juntament amb crítiques procedents de diversos sectors de la joventut, motiven l'elaboració d'un nou text legal, per tal de garantir l'exercici del dret constitucional d'objecció de consciència i millorar, alhora, les condicions del compliment de la prestació social substitutòria.

Amb aquesta finalitat, la Llei equipara la durada del període d'activitat de la prestació social substitutòria i la del servei militar, i estableix, al seu torn, en tres anys el temps límit d'espera entre el reconeixement de la condició d'objector i l'inici del període d'activitat.

D'altra banda, s'amplia la composició del Consell Nacional d'Objecció de Consciència incloent-hi un vocal a proposta de les centrals sindicals més representatives i un vocal representatiu de les entitats del voluntariat, per tal com una de les competències d'aquest organisme és la de convalidar els serveis voluntaris com a prestació social substitutòria, en compliment del que estableix la Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat.

Al seu torn, es redueix a tres mesos el temps en què el Consell Nacional d'Objecció de Consciència ha de resoldre les sol·licituds de reconeixement de la condició d'objector.

Allò que és nou en aquesta Llei és la possibilitat que, mitjançant la subscripció de convenis, s'aprofundeixi en la col·laboració amb les comunitats autònomes en la gestió i la inspecció de la prestació social substitutòria.

Tot això en el marc d'un procés de professionalització de les nostres Forces Armades que exigeix una actitud de prudència i responsabilitat durant el període transitori, per la qual cosa es fa necessària una regulació que, sens detriment dels drets constitucionals, sigui compatible amb aquest procés.

Article 1.

1. El dret de l'objecció de consciència que reconeix l'article 30 de la Constitució s'exerceix d'acord amb el que disposa aquesta Llei.

2. Els espanyols sotmesos a obligacions militars que, per motius de consciència per raó d'una convicció d'ordre religiós, ètic, moral, humanitari, filosòfic o d'altres de la mateixa naturalesa, siguin reconeguts com a objectors de consciència queden exempts del servei militar, i en lloc seu han de fer una prestació social substitutòria.

3. La sol·licitud de reconeixement d'objector de consciència es pot presentar fins a la data assenyalada pel Ministeri de Defensa per a la seva incorporació al servei militar o, una vegada finalitzat el servei, mentre es romangui en la situació de reserva.

4. El reconeixement de la condició d'objector de consciència és competència del Consell Nacional d'Objecció de Consciència d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

Article 2.

1. Les sol·licituds de reconeixement de la condició d'objector de consciència, adreçades al Consell Nacional d'Objecció de Consciència, es poden presentar davant d'aquest Consell o en qualsevol de les oficines que estableix la normativa reguladora del procediment administratiu comú.

2. La presentació de la sol·licitud de reconeixement de la condició d'objector de consciència, quan es produeixi, com a mínim, amb un dia d'antelació a la data d'incorporació al servei militar, suspèn la incorporació esmentada en la forma que es determini per reglament, fins que no es dicti una resolució en ferm del Consell Nacional d'Objecció de Consciència o, si escau, dels òrgans jurisdiccionals pertinents.

Article 3.

A l'escrit de sol·licitud de reconeixement de la condició d'objector, s'hi han de fer constar les dades personals i la situació militar de l'interessat, i s'hi han d'especificar l'organisme de reclutament al qual estigui adscrit, o l'a-

juntament o l'oficina consular en què hagi d'efectuar la inscripció, així com els motius de consciència d'acord amb l'article 1.2 d'aquesta Llei. També pot manifestar les seves preferències per a la realització efectiva de la prestació social substitutòria.

Article 4.

1. El Consell Nacional d'Objecció de Consciència ha de decidir sobre la procedència o la improcedència del reconeixement de la condició d'objector, atesos els termes de la sol·licitud, i no pot valorar, en cap cas, els motius al·legats pel sol·licitant. La resolució que es dicti posa fi a la via administrativa i contra aquesta resolució es pot interposar recurs contenciós administratiu.

2. El termini per resoldre les sol·licituds de reconeixement és de tres mesos. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi dictat resolució, la sol·licitud s'entén estimada.

Article 5.

El Consell Nacional d'Objecció de Consciència ha de comunicar al Ministeri de Defensa, en la forma que es determini per reglament, tant les sol·licituds com les resolucions relatives al reconeixement de la condició d'objector.

Article 6.

1. Els objectors de consciència reconeguts queden exempts del servei militar i han de fer una prestació social substitutòria que consisteix en l'exercici d'activitats d'utilitat pública que no requereixin l'ús d'armes ni tinguin relació amb la institució militar.

La prestació social substitutòria es pot convalidar totalment o parcialment de conformitat amb el que disposa la Llei 6/1996, de 15 de gener, del voluntariat.

2. Els sectors en què es pot fer la prestació social substitutòria són els següents:

- a) Serveis socials i, en particular, els que afecten l'acció comunitària o familiar, la protecció dels menors o els adolescents, la tercera edat, les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials, les minories ètniques, la prevenció de la delinqüència, la reinserció social d'alcohòlics, toxicòmans i exreclusos i la promoció d'hàbits saludables de conducta.
- b) Serveis socials per la pau i, en particular, l'ajut als refugiats i la protecció dels drets humans.
- c) Programes de cooperació internacional.
- d) Conservació del medi ambient, millora del medi rural i protecció de la naturalesa.
- e) Educació i cultura i, en particular, promoció cultural, alfabetització, biblioteques i associacions.
- f) Educació en el lleure.
- g) Protecció civil.
- h) Serveis sanitaris.
- i) Qualsevol altra activitat, servei o obra de anàloga que sigui d'interès general.

3. Les activitats efectuades en compliment de la prestació social no han d'incidir negativament en el mercat laboral.

Article 7.

La prestació s'ha de fer en associacions o entitats no governamentals concertades prèviament, i també en entitats dependents de les administracions públiques que hagin estat autoritzades en la forma prevista per reglament. Les entitats no governamentals on es dugui

a terme la prestació social no poden tenir finalitats lucratives i han de servir l'interès general de la societat i els sectors més necessitats. Els objectors han de fer preferentment la prestació social a la comunitat autònoma on resideixin i, sempre que sigui possible, en el seu municipi i en l'entitat o en el programa que escullin.

Article 8.

1. El règim de la prestació social substitutòria comprèn les situacions de disponibilitat, activitat i reserva.

La situació de disponibilitat comprèn des que el sol·licitant obté la consideració legal d'objector fins que inicia la situació d'activitat.

La durada màxima de la situació de disponibilitat és de tres anys.

Transcorregut aquest termini sense que l'objector hagi iniciat la situació d'activitat per causes no imputables a ell, passa directament a la situació de reserva.

Als efectes d'aquest precepte, no es computen els períodes gaudits d'ajornament de qualsevol tipus sol·licitats per l'objector.

2. La durada de la situació d'activitat és la mateixa que la fixada per al servei militar a files.

3. Finalitzat el període d'activitat de la prestació social, es passa a la situació de reserva. També passen a aquesta situació els objectors que hagin presentat la sol·licitud durant la situació de reserva del servei militar.

La situació de reserva comença l'endemà del terme de la situació d'activitat i s'estén fins al 31 de desembre del tercer any posterior a la finalització de la prestació social substitutòria del servei militar.

En la situació de reserva, el Govern pot acordar la reincorporació dels objectors en els supòsits que preveu la normativa sobre el servei militar i la mobilització nacional, a fi de dur a terme activitats de protecció i defensa civil.

Article 9.

Els ajornaments i les exempcions de la prestació social s'han de regular en el reglament que desplegui aquesta Llei de manera que la prestació quedi equiparada en aquestes matèries amb el servei militar. També es pot ajornar la incorporació a la prestació social per dur a terme serveis voluntaris en la forma que es determini per reglament.

Article 10.

La situació d'activitat comença quan, emesa l'ordre d'incorporació per fer la prestació social en un lloc d'activitat, es produeix la incorporació efectiva de l'objector de consciència en aquest lloc i finalitza quan compleix el temps de durada establert.

En la situació d'activitat, l'objector ha de dur a terme les activitats pròpies de la prestació social substitutòria en un règim anàleg a l'establert per al servei militar.

Els objectors de consciència en situació d'activitat tenen dret als mateixos havers que els soldats en files i a la prestació equivalent de sanitat i seguretat social. També tenen dret a prestacions equivalents d'allotjament, manutenció, vestuari i transport, només en els casos en què sigui necessari per complir la prestació social.

Tenen dret, en especial, a la reserva del lloc de treball que ocupaven fins al moment d'incorporar-se, tant si són funcionaris públics, com si els és aplicable la legislació laboral.

Tenen totes les facilitats i els drets que es reconeixen, a efectes educatius, als que presten el servei militar, i tots els drets que els corresponen com a civils.

Quan les necessitats del servei ho permetin, s'ha de procurar fer compatible la prestació social amb la realització d'estudis.

Article 11.

Quan l'objecte de la prestació social sigui una activitat que requereixi coneixements o preparació especials, l'objector, quan sigui necessari, ha de seguir un curs de capacitació, la durada del qual es computa dins del temps total de prestació del servei.

Article 12.

1. La gestió i la inspecció del règim de la prestació social substitutòria correspon al Ministeri de Justícia en la forma en què es determini per reglament.

2. El Ministeri de Justícia i les comunitats autònomes poden subscriure convenis a l'efecte que les comunitats autònomes puguin col·laborar en la gestió i la inspecció de la prestació social.

No poden ser objecte de conveni les competències pròpies del Consell Nacional d'Objecció de Consciència, ni les vinculades a la classificació militar o la reserva. Tampoc no poden ser objecte de conveni la gestió i la inspecció dels programes de prestació social dependents de l'Administració de l'Estat i aquells programes l'àmbit territorial dels quals excedeixi el de la comunitat autònoma. En tot cas, correspon al Ministeri de Justícia la coordinació interterritorial i la gestió de procediments relatius a objectors residents a l'estranger.

Els convenis han d'especificar, de manera clara i precisa, les facultats que assumeix la comunitat autònoma, i també els instruments de col·laboració que es determinin en matèria econòmica, de coordinació, informació mútua i assistència recíproca.

3. Com a mínim dues vegades a l'any, s'han de fer reunions entre representants del Ministeri de Justícia i les comunitats autònomes que hagin subscrit els convenis a què es refereix aquest precepte, als efectes de coordinació, informació mútua i assistència recíproca.

Article 13.

El Consell Nacional d'Objecció de Consciència, dependent del Ministeri de Justícia, adopta les decisions per majoria i està format per:

a) Un membre de la carrera judicial, amb categoria de magistrat, que exerceix les funcions de president i és designat pel Govern, a proposta del ministre de Justícia, escoltat el Consell General del Poder Judicial.

b) Un vocal nomenat pel Ministeri de Justícia.

c) Un vocal nomenat pel Ministeri de Defensa.

d) Un vocal elegit entre els objectors de consciència que hagin superat la situació d'activitat, a proposta de les associacions d'objectors reconegudes legalment.

e) Un vocal a proposta de les centrals sindicals més representatives.

f) Un vocal nomenat pel Ministeri de Treball i Afers Socials representatiu de les entitats de voluntariat.

g) Un vocal, que actua com a secretari del Consell, nomenat pel Ministeri de Justícia.

El procediment de designació dels vocals s'ha de determinar per reglament.

Article 14.

Correspon al Consell Nacional d'Objecció de Consciència:

1. Resoldre les sol·licituds d'objecció de consciència i expedir el certificat legal d'objector.

2. Elevar al Govern, a través del Ministeri de Justícia, i a les Corts Generals per mitjà del Govern, informes periòdics sobre l'aplicació pràctica del règim de prestació social, i proposar la modificació, si s'escau, de les normes aplicables.

3. Conèixer, en l'àmbit de la seva competència, les peticions o les reclamacions que eventualment presentin els objectors de consciència.

4. Emetre els informes que li sol·licitin el Ministeri de Justícia o les comunitats autònomes sobre les matèries de la seva competència.

5. Convalidar totalment o parcialment el temps presat com a voluntari, pel temps de durada de la prestació social substitutòria que correspongui proporcionalment, sempre que es reuneixin els requisits exigits legalment i per reglament.

6. Les altres funcions que se li assignin legalment i per reglament.

Article 15.

El Ministeri de Justícia ha de proveir el Consell Nacional d'Objecció de Consciència dels mitjans personals i materials necessaris per a l'exercici adequat de les seves funcions.

Article 16.

Els objectors de consciència, durant la situació d'activitat, estan sotmesos al deure de respecte i obediència als responsables de la prestació social substitutòria i als de les entitats i les organitzacions on l'efectuïn.

Article 17.

1. Les infraccions són sancionades segons el que disposa aquesta Llei.

2. Són infraccions greus:

a) La falta manifesta de respecte i el maltractament, de paraula o obra, als que es dirigeixi la prestació social i als companys.

b) La manifesta insubordinació individual o col·lectiva als qui dirigeixen els serveis on els objectors presten l'activitat, o a les autoritats, els funcionaris o els òrgans competents.

c) La destrucció voluntària, la sostracció o l'alienació de materials, equips o penyores que siguin confiades a l'objector.

d) Embriagar-se o consumir drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques durant el servei o quan afectin negativament l'exercici de l'activitat.

e) L'incompliment del règim de dedicació a la prestació social.

f) La negligència greu en la conservació o el manteniment del material d'equip i el vestuari.

g) La inassistència o l'abandonament injustificat, per un temps superior a setanta-dues hores i inferior a vint dies consecutius o trenta de no consecutius, de l'activitat en què consisteix la prestació social.

h) L'endarreriment en la incorporació al lloc d'activitat ordenat, de més de tres dies i fins a un mes de durada.

3. Són infraccions lleus:

- a) La inassistència o l'abandonament injustificat per un temps superior a setanta-dues hores de l'activitat en què consisteix la prestació social.
- b) L'endarreriment en la incorporació al lloc d'activitat ordenat, per un temps no superior a tres dies.
- c) La negligència lleu en la conservació o el manteniment del material d'equip i el vestuari.

Article 18.

1. A les infraccions que preveu l'article 17 els corresponen les sancions següents:

- a) Amonestació personal, feta pel responsable de la prestació social.
- b) Pèrdua d'un mes de remuneració.
- c) Assignació a un altre servei.
- d) Prolongació, per un període màxim de tres mesos, de la prestació social substitutòria.

2. La competència per exercir la potestat disciplinària s'ha d'establir per reglament, així com el procediment sancionador, i en tot cas s'han de respectar els drets de l'inculpat, especialment els d'audiència i defensa. Per a la graduació de les sancions en greus o lleus, cal tenir en compte els criteris d'intencionalitat, pertorbació del servei i reincidència; en cap cas no es pot aplicar a les infraccions lleus la sanció que preveu l'apartat d) del número anterior.

Disposició addicional primera.

El Govern ha de fer, amb càrrec a la secció presupostària corresponent, les modificacions de crèdit necessàries per al desenvolupament dels convenis a què es refereix l'article 12, a fi de dotar les comunitats autònomes dels mitjans adequats a les funcions i els serveis especificats als convenis corresponents.

Disposició addicional segona.

Les administracions públiques, de la mateixa manera que ho fan respecte de les obligacions militars, han de garantir la informació i la publicitat del dret a l'objecció de consciència i de les modalitats per exercir-lo, i per a això han d'establir sistemes permanents d'informació.

Disposició addicional tercera.

En temps de guerra, s'ha d'establir un règim jurídic específic de la prestació social substitutòria partint de les circumstàncies especials que concorrin en aquell moment.

Disposició addicional quarta.

Aquesta Llei estén els seus efectes mentre subsisteixi el servei militar obligatori.

Disposició transitòria primera.

Fins que es constitueixi el Consell Nacional d'Objecció de Consciència tal com disposa aquesta Llei, el Consell Nacional d'Objecció de Consciència actual ha de continuar prestant les seves comeses.

Disposició transitòria segona.

El règim jurídic de la prestació social substitutòria que preveu aquesta Llei és aplicable als objectors de consciència que hagin estat reconeguts com a tals abans de la seva entrada en vigor i tinguin pendent o no hagin finalitzat el compliment de la prestació social.

Disposició derogatòria única.

Queden derogades la Llei 48/1984, de 26 de desembre, reguladora de l'objecció de consciència i de la prestació social substitutòria, i totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa la present Llei.

Disposició final única.

El Govern, en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'elaborar totes les disposicions que siguin necessàries per al compliment i l'execució de la present Llei.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 6 de juliol de 1998.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

16302 *LLEI ORGÀNICA 5/1998, de 7 de juliol, de reforma de la Llei orgànica 3/1983, de 25 de febrer, d'Estatut d'autonomia de la Comunitat de Madrid. («BOE» 162, de 8-7-1998.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei, Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'Assemblea de Madrid, per consens dels grups parlamentaris que la componen, ha considerat que les anteriors reformes de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat de Madrid, necessàries i convenients en el moment en què es van fer, són insuficients per a l'adequada satisfacció, en l'actualitat, dels interessos dels ciutadans de la Comunitat de Madrid, a la qual s'ha d'ordenar l'activitat de la Comunitat.

Per això, s'ha considerat que és indispensable emprendre una reforma en profunditat de l'Estatut que, a més d'introduir millores tècniques en la redacció, satisfaci dos objectius fonamentals.

En primer lloc, s'ha jutjat necessària una reforma significativa del marc institucional de la Comunitat de Madrid que afecta tant el Govern autonòmic i els seus mecanismes de control com, fonamentalment, l'Assemblea. Respecte d'aquesta, es tracta de reforçar les seves funcions i de modificar algunes de les regles bàsiques de la seva organització i el seu funcionament i de l'estatut dels Diputats, a fi de permetre que exerceixi adequadament les funcions que li corresponen tant en l'exercici de la potestat legislativa com en el de les funcions d'impuls i control del Govern autonòmic. Aquesta adequació